24. ročník ■ január – marec 2022 1 2022

Ponický spravodajca

6-7 Príbehy na skle maľované 10 Obnova fresiek v Dúbravici 11 Nebezpečné kliešte

Pomoc Ukrajine

Vojna, ktorá vypukla u našich východných susedov, hlboko zasiahla ľudí na celom svete, o to viac v krajinách bezprostredne susediacich s Ukrajinou. Od začiatku bolo zrejmé, že mnohí sa budú snažiť ťažko skúšanú domovinu opustiť a hľadať prechodný domov inde, niektorí cez Slovensko iba prechádzajú, iní však zostávajú. Opäť sa ukázalo, že vieme byť empatickí, solidárni, obetaví.

Že hoci mnohokrát sami nežijeme v dostatku, sme ochotní pomáhať tým, ktorí to potrebujú oveľa viac. Aj preto sme v obci, hneď v prvých dňoch ruskej invázie, zorganizovali humanitárnu zbierku zameranú predovšetkým na ukrajinské deti. Prispelo 41 občanov, ktorí venovali najmä potraviny a hygienické potreby. Ďakujeme.

Jana Turčanová

Požiar v Ponickej Hute

Aj keď už nadišla jar, musím sa vrátiť na koniec minulého roka. Predposledný decembrový deň v Ponickej Hute, časti Lešť, vypukol rozsiahly požiar.

Zasahujúcim členom sa dostalo výčitky, že keď nás treba, prídeme poslední. Pár slov na vysvetlenie.

Operačné stredisko HaZZ Banská Bystrica ma kontaktovalo o 22.48 hod., o dve minúty neskôr bol vyhlásený poplach a prví hasiči boli na mieste požiaru už o 23.05. Zlikvidovať plamene sa podarilo po štyroch hodinách, o 3.10 hod.

Po našom príjazde sme zistili, že požiar bol v treťom štádiu horenia a plne rozvinutý. Zachvátil jednoduché stavby z vysoko horľavých materiálov. Zásah bol veľmi náročný, pretože v priestoroch sa nachádzali propán-butánové fľaše, ktoré bolo treba najskôr vyniesť z horiacich objektov a hneď začať ochladzovať. Aj strešné konštrukcie boli zhotovené z nebezpečne horľavých materiálov. Po likvidácii celého požiaru sa zásahová jednotka ešte dvakrát vrátila, aby dohášala skryté ohniská. Pre každého hasiča bol zásah fyzicky aj psychicky náročný, všetko zhorelo do tla. V očiach obyvateľov zasiahnutých príbytkov bola beznádej a zúfalstvo, hlavne pre deti to bolo strašné. Aj to málo, čo mali, pohltili plamene.

Každý z nás by si mal zobrať ponaučenie z tejto nešťastnej udalosti. Nakoľko zaisťovateľ príčiny požiaru určil, že oheň sa rozšíril od vykurovacieho telesa a komína, prioritou by sa mala stať práve kvalita vykurovacích telies a komínov. Faktom je, že informácia o požiari sa k nám dostala neskoro. S tým, žiaľ, ani ja, ani členovia DHZO nevieme nič urobiť. Preto pripájam telefónne čísla, na ktorých nás možno zastihnúť 24 hodín denne.

Rád by som ešte poďakoval zasahujúcim členom: Michalovi Mrázovi, Róbertovi Tillerovi, Štefanovi Tešlárovi, Martinovi Koleničkovi, Pavlovi Duskovi, Jánovi Zátrochovi, Petrovi Horčinovi a, samozrejme, aj štátnym hasičom.

Pavol Lomen, veliteľ DHZO Poniky
KONTAKT: Pavol Lomen 0910 370 560, Michal Mráz 0908 826 114

STĹPČEK
Jany Ondrejkovej, starostky obce Poniky

Vážení občania,

prvá štvrtina roka 2022 je za nami. Mnohí sme si mysleli, že rok s magickými dvojkami bude niečím výnimočný a možno konečne plný pozitívnych okamihov, udalostí. Mám pocit, že opak je pravdou. Rok v našej obci sa nezačal veľmi dobre. Vlani, koncom decembra, vyhorela časť miestnej rómskej osady. Ako viete, o strechu nad hlavou prišlo 23 ľudí. Od poslancov obecného zastupiteľstva som dostala zelenú na zabezpečenie náhradného ubytovania pre tri rodiny s deťmi. V súčasnosti už bývajú v mobilných domoch, za ktoré si pravidelne mesačne hradia nájomné. Ostatné opravy sú už na ich pleciach. Koronavírus akoby z našich životov odišiel, aj keď štatistické údaje hovoria o niečom inom. Strach z pandémie nahradil strach z nezmyselnej vojny v susednej Ukrajine a možného rozšírenia do iných krajín. Napriek blízkosti konfliktu dúfame, že sa tak nestane. V dôsledku uvoľňovania opatrení sme aspoň mohli zorganizovať divadelné vystúpenie pri príležitosti MDŽ a po dvoch rokoch okresnú súťaž *O ponickú fujarku*. Obe akcie dopadli na výbornú. Hovorí sa, že niekedy stačí vidieť dieťa v kroji a hneď sa v človeku prebudí niečo, čo možno len ťažko opísať slovami. Takýto pocit som zažila práve na *Ponickej fujarke*.

Ešte pár slov k ďalším zámerom. Projekt *Wifi pre Teba* v sume 9 975 eur je ukončený. Občania aj návštevníci obce majú možnosť pripojiť sa na verejných priestranstvách bezplatne na internet. Projekt *Podpora opatrovateľskej služby*

Pokračovanie na str. 2 ▶

▶ *Pokračovanie z 1. strany*

II. v hodnote 24 480 eur prebieha. Projekt *Vypracovanie energetického auditu pre identifikáciu a návrh opatrení energetickej efektívnosti v obci Poniky* za vyše 23 900 eur je v štádiu kontroly vypracovaných auditov verejných budov na sprostredkovateľskom orgáne. V rámci projektu *Obstaranie a inštalácia kontajnerových stojísk a nákup zberných nádob*, ktorých technické vyhotovenie zabráni prístupu medveďa (63 706 eur), sme osadili veľkoobjemové kontajnery na biologicky rozložiteľný odpad. Čakáme ešte na výrobu stojísk, aby sme eliminovali neporiadok pri odpadkových nádobách. V najbližšom čase obnovíme detské ihrisko na Hriadkach.

Školská zrelosť

O pár dní bude v našej základnej škole zápis do 1. ročníka. Väčšina detí je nedočkavá a teší sa na všetko, čo ich v škole čaká. Ale sú aj také, ktoré by sa radšej hrali v škôlke s autíčkami, bábikami a nemali žiadne povinnosti. Deti sú rôzne, tak ako je rôzna ich pripravenosť na školu.

Často počúvame, že dieťa je hravé, čo znamená, že ešte nie je pripravené na školu. Ak je fyzicky vyspelé, ťažko chápeme, prečo do školy nemôže ísť. Veď je veľké... Ale fyzický predpoklad nie je prvoradý.

Dôležité je, či dieťa dokáže pracovať určitý čas sústredene, či je schopné prácu dokončiť, či porozumie inštrukcii dospelého, či má ohybnú a pevnú ruku, ktorá bude musieť písať najprv tvary, potom písmená, ale tiež to, či sa dokáže odlúčiť od rodičov.

Dieťa, ktoré je pripravené na školu, by malo mať všeobecný vedomostný rozhľad – vedieť povedať o sebe a svojej rodine základné informácie, malo by rozumieť pojmom ráno, obed, zajtra, ročné obdobie atď. Malo by mať rozvinuté základné matematické predstavy – vymenovať číselný rad, rozoznať a pomenovať základné geometrické tvary, poznať pojmy viac, menej, najmenej, rovnako, prvý, posledný, priradiť číslo k množstvu. Malo by mať rozvinuté fonematické uvedomovanie – určiť prvú hlásku v slove, určiť danú hlásku v slove, vyhláskovať slovo po slabikách a po hláskach, vymyslieť slovo na danú hlásku. Malo by mať rozvinutú pravo-ľavú orientáciu na tele, v priestore, určiť smer hore, dole, nad, pod... Rúčka by mala byť ohybná, úchop písadla by mal byť správny, taktiež by mala byť vyhranená lateralita. Dieťa by malo mať záujem o kreslenie, vymaľovávanie, tvorenie, malo by byť mentálne, emocionálne a sociálne zrelé.

Nie všetky deti ovládajú všetko a rovnako. Každé dieťa potrebuje ešte na niečom popracovať, potrénovať rúčku, zistiť rozdiel medzi svetlo a tmavozelenou, utvrdiť sa v tom, ktorá ruka je pravá a ktorá ľavá, odlúčiť sa od mamy. No ak dieťa navštevuje materskú školu, je veľký predpoklad, že do septembra všetko doladí.

Tešíme sa na vás, budúci prváčikovia.

Slavomíra Cabanová, špeciálna pedagogička

Zo skromných príbytkov zostalo len zhorenisko

V Ponickej Hute, časti Lešť, vzbĺkol 30. decembra vo večerných hodinách oheň a zachvátil šesť príbytkov na ploche zhruba 20 x 15 metrov. Požiar sa šíril veľmi rýchlo. S ničivým živlom zápasilo 13 profesionálnych hasičov z Banskej Bystrice a 10 dobrovoľných hasičov z Poník a Hrochote. Hasenie bolo komplikované, pretože stavby nadväzovali jedna na druhú a boli prepojené strechou z drevenej konštrukcie. Na miesto nešťastnej udalosti prišla policajná hliadka. Privolaný bol aj elektrikár, musel totiž odpojiť časť osady, nakoľko bola pod prúdom. Obozretnosť bola namieste aj pri odstraňovaní plynových fliaš, hrozilo nebezpečenstvo výbuchu.

Po niekoľkých hodinách sa podarilo požiar uhasiť, našťastie, nikto nebol zranený. Hasiči z DHZO Poniky ostali do nasledujúceho dňa a situáciu monitorovali. Požiar, ktorý pripravil o domov 23 ľudí, je stále v štádiu vyšetrovania. Počas jedinej noci, v priebehu pár hodín, prišli o všetko. Nezostalo im nič, iba oblečenie, ktoré mali na sebe, keď v panike vybehli von. Zo skromných príbytkov zostalo len zhorenisko. Dospelí aj deti boli z celej situácie šokovaní. Nevedeli sa spamätať z toho, čo sa stalo. Mali množstvo otázok, na ktoré im v tej chvíli nevedel nikto odpovedať. Uvedomovali si, že musia začať od nuly a že to bude ťažké. Našťastie sa v ich okolí vytvorila veľká a silná komunita ľudí, ktorí im chceli pomôcť. Najskôr im pani starostka ponúkla priestory tunajšieho kultúrneho domu. Väčšina z nich ponuku prijala, hlavne rodiny s deťmi, ostatní sa rozhodli ísť k príbuzným. Keď človek o všetko príde, je ťažké začínať odznova. Nebolo v našich silách poskytnúť im všetko, čo potrebovali. Hľadali sme pomoc kde sa dalo. Nakúpili sme základné potraviny, drogériu, lieky. Na výzvu miestneho rozhlasu ľudia v obci rýchlo zareagovali, priniesli matrace, deky, prikrývky, vankúše a hlavne oblečenie a obuv. Priložili aj potraviny a sladkosti pre deti. Niektorí priniesli kuchynský riad a iné potreby. Aj keď bol posledný deň v roku, našli si čas, aby pomohli. Telefóny vyzváňali, každý sa pýtal, ako môže pomôcť, čo treba priniesť. Oblečenie poskytli aj občania s okolitých obcí aj z Banskej Bystrice, keďže zbierka bola vyhlásená aj na facebooku. Záujem informovať verejnosť prejavili aj televízne spoločnosti RTVS, Joj, Markíza, TA3. Natočili krátky dokument o požiari a reakcie ľudí z rómskej osady.

V prvý novoročný týždeň mimovládna organizácia *Úsmev ako dar* zorganizovala finančnú zbierku, výťažok z nej obec použila na odstránenie zhoreniska a vybudovanie nového bývania. Sociálne pracovníčky tejto organizácie sa prišli pozrieť na aktuálnu situáciu, prezreli si priestory kultúrneho domu a poskytli sociálnu podporu, pomohli s vybavovaním rôznych dokladov a potvrdení. Priniesli tiež trvanlivé potraviny a pečivo. Snahu pomôcť prejavili aj rôzne komunitné centrá a nadácie.

Napokon poslanci obecného zastupiteľstva v Ponikách odsúhlasili poskytnutie pomoci rodinám s deťmi zakúpením troch použitých mobilných domov, ktoré doviezli koncom februára. Následne sa obec postarala o úpravu terénu, vodovodné a elektrické prípojky, odpadové rúry a žumpu. Ruku k dielu priložili aj postihnuté rodiny, ktoré sa nového bývania nevedeli dočkať. Konečne prišli na iné myšlienky, niektorí Poničania im priniesli nábytok a koberce. Teraz je už len na nich, ako sa budú o svoje nové príbytky starať a ako ich budú zveľaďovať; obci Poniky mesačne platia nájomné. Rodiny postihnuté požiarom ďakujú všetkým, ktorí im akýmkoľvek spôsobom pomohli, či už priamo pri požiari, alebo materiálne či finančne.

Opäť sa ukázalo, že v ťažkých životných situáciách sa ľudia dokážu zomknúť a prejaviť spolupatričnosť. Ďakujeme všetkým, ktorých nešťastie postihnutých spoluobčanov nenechalo ľahostajnými, nezaváhali a podali pomocnú ruku.

Jana Magnová

Ku Dňu učiteľov

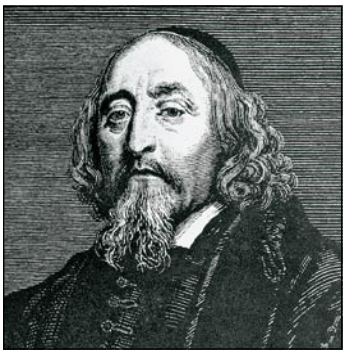

Marcový kalendár s veľkou dvadsaťosmičkou nám pripomína dôležitosť učiteľskej profesie a to, akú dôležitú úlohu zohrávajú pedagógovia v našom živote. Odkazuje pritom na Jana Amosa Komenského, pokrokového pedagóga, ktorý presadzoval humanizáciu a usiloval sa o efektívnejšie a pre žiakov prijateľnejšie učenie sa s lepším výsledkom. Presadzoval povinnú školskú dochádzku pre všetky deti, bez ohľadu na ich sociálne pomery či intelekt.

Jeho odkaz je aktuálny dodnes, stotožňuje sa s ním vari každý, kto sa na procese vzdelávania zúčastňuje. Všetci chceme byť prijatí bez ohľadu na náš intelekt, schopnosti a zručnosti. Túžime po tom, aby proces vzdelávania bol takpovediac šitý na mieru, aby rešpektoval naše potreby, často aj sny a osobné ciele. V škole a kdekoľvek inde, kde sa vzdelávame, chceme byť stredobodom tohto procesu. Vyzerá to možno idylicky, no prax ukazuje, že vo svete, dokonca aj na Slovensku, existujú školy, ktoré sa k tomuto modelu približujú.

K snahe o demokratizáciu a humanizáciu sa pridáva aj škola v Ponikách, kde sa celý učiteľský tím usiluje práve o naplnenie „idylickej predstavy“. Naši učitelia a učiteľky spolupracujú napríklad so špeciálnou pedagogičkou a ďalšími odborníkmi a inštitúciami, aby zefektívnili proces vzdelávania a pomohli deťom napredovať. Každý deň pozorujem, ako sa náš kolektív snaží o zábavné učenie, nie strnulé memorovanie. Organizuje výlety, návštevy kultúrnych inštitúcií, pripravuje športové dni, lyžiarske výcviky, karnevaly, upriamuje pozornosť na talentovaných žiakov, ponúka im priestor na prezentáciu, učivo prepája s reálnym životom... No pridáva k tomu niečo navyše – výchovu.

Formovanie správnych hodnôt je podľa môjho názoru tou najpodstatnejšou zložkou školstva. Preto si ctím kolegov, ktorí dávajú deťom nadstavbu, niečo nad rámec vedomostí, niečo, čo formuje celú spoločnosť. Svoju prácu robia s trpezlivosťou a láskou, u všetkých vidím úprimný záujem o pocity detí a ich vnímanie sveta.

Komenský navrhoval zmeniť školy na „officiny humanitatis“ – dielne ľudskosti. Posúďte sami, či v súčasnosti môžeme školy takto nazývať. Moji kolegovia a kolegyne však robia všetko preto, aby si toto pomenovanie zaslúžili. Deň učiteľov je impulzom k uvedomeniu si, kam posunuli títo ľudia nás, naše deti alebo našu spoločnosť. Vtedy dostaneme odpoveď na otázku, nakoľko, a či vôbec, je takýto deň pre nás podstatný.

Lucia Panáčková

Sviatok žien má v obci dlhú tradíciu

Po dvojročnej prestávke, keď nebolo možné organizovať verejné podujatia, nám situácia konečne dovolila stretnúť sa pri príležitosti Medzinárodného dňa žien. Podujatie má v obci dlhoročnú tradíciu a teší nás, že sme ešte nezabudli oslavovať. V piatok 11. marca sa teda kultúrny dom otvoril hlavne pre naše žienky, ale aj pre tých, ktorí zatúžili po príjemnom posedení a chceli aspoň trošku pookriať v týchto neľahkých časoch.

Na podujatí vystúpila detská ľudová hudba z Poník. Po nej prišli na javisko herci z divadelného ochotníckeho súboru Stožkár, predstavili sa dramatizáciou poviedky Martina Kukučína Rysavá jalovica. Nezabudnuteľná klasická komédia bola osviežujúcim závanom vetra v podobe príjemnej atmosféry a dobrej nálady, ktorú v dusnej spoločenskej atmosfére tak veľmi potrebujeme, nehovoriac o skvelom výkone všetkých hercov.

A ako to už na oslavách MDŽ býva, každá z prítomných dám dostala kvietok a, samozrejme, nechýbalo malé občerstvenie. Veľmi nás potešila hojná účasť našich občanov.

Jana Turčanová

Obecný podnik lesov Poniky členom PEFC Slovensko

PEFC *(Program pre vzájomné uznávanie certifikácie lesov)* je svetovo najväčší systém certifikácie lesov. Prostredníctvom svojich štandardov zabezpečuje, aby všetky environmentálne, sociálne a ekonomické prínosy lesov mohli využívať súčasné i budúce generácie.

PEFC SK je strešnou organizáciou právnických a fyzických osôb z prostredia lesníctva, spracovania dreva, ochrany prírody, vzdelávacích organizácií a sociálnych partnerov, ktoré svoju stabilitu, perspektívu a spoločenskú zodpovednosť vidia a cítia v trvalom zachovaní a dlhodobom a konsolidovanom využívaní lesného bohatstva a funkcií lesa v krajine, čo potvrdzujú PEFC certifikátom.

Členskú základňu PEFC SK tvoria riadni a hosťujúci členovia. Riadnych členov je 28 právnických osôb, medzi nimi aj OPL Poniky. Hosťujúcich členov je 232 a obhospodarovateľov, držiteľov osvedčení o účasti na certifikácii lesov je 117.

Od roku 2013 bol Obecný podnik lesov, spol. s r. o. v certifikácii PEFC zastupovaný štátnym podnikom LESY Slovenskej republiky, no od roku 2016 je riadnym členom tejto svetovej organizácie zameranej na ochranu a trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov. Na Slovensku platí jeden z najprísnejších a najdokonalejších zákonov o lesoch, v ktorom je priamo vymedzené prostredníctvom *Programu starostlivosti o lesy*, čo môže vlastník alebo užívateľ lesa na svojich lesných pozemkoch vykonávať. Toto je kontrolované štátnou správou lesného hospodárstva. Členom PEFC sme sa stali dobrovoľne a teda dobrovoľne sme sa podriadili ešte prísnejším pravidlám a kontrolám. Samozrejme, že členstvo v tejto organizácii nám prináša aj výhody v obchode s produktmi z lesa, ale aj možnosť podieľať sa na rozhodovacích procesoch PEFC.

Pre zaujímavosť uvádzam krajiny, ktoré patria k medzinárodnej Rade PEFC. Ku koncu minulého roka to bolo 48 štátov so schváleným národným štandardom: Argentína, Austrália, Belgicko, Bielorusko, Brazília, Bulharsko, Česká republika, Čile, Čína, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Gabon, Holandsko, India, Indonézia, Írsko, Japonsko, JAR, Kamerun, Kanada, Kórea, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malajzia, Nemecko, Nórsko, Nový Zéland, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Rusko, Severné Macedónsko, **Slovenská republika**, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Švajčiarsko, Taliansko, Thajsko, Ukrajina, Uruguaj, USA, Veľká Británia a Vietnam. Členom medzinárodnej Rady PEFC bez schváleného národného štandardu je 6 krajín: Bosna a Hercegovina, Ghana, Guyana, Litva, Mjanmarsko, Turecko.

Členom Rady PEFC je aj 36 nadnárodných spoločností a organizácií záujmových skupín a združení podporujúcich princípy a ciele PEFC. Medzinárodná Rada PEFC je členom globálnych aj regionálnych medzinárodných združení, ktoré majú vplyv na obhospodarovanie lesov, využívanie dreva a štandardizáciu týchto procesov.

Certifikácia PEFC je štandardom výberu verejného obstarávania, napríklad v Spojenom kráľovstve, Nemecku a Japonsku. Preukazuje tiež súlad s legislatívnymi požiadavkami, napríklad nariadenia EÚ o dreve (EÚTR), amerického zákona a austrálskeho nariadenia o zákaze nelegálnej ťažby dreva.

Podľa najnovších štatistických údajov PEFC a FSC je 75 % všetkých certifikovaných lesov vo svete certifikovaných podľa uznaných štandardov PEFC. Využíva ju 750-tisíc vlastníkov lesov. Celková výmera certifikovaných lesov v schéme PEFC stúpla oproti roku 2020 o 1,03 % a dosiahla 330,7 mil. ha.

Štáty s najväčšou výmerou PEFC certifikovaných lesov: Kanada 132,8 mil. ha; USA 34,8 mil. ha; Rusko 32,1 mil. ha; Fínsko 18,8 mil. ha; Švédsko 16,4 mil. ha; Austrália 16,3 mil. ha; Bielorusko 8,8 mil. ha; Nemecko 8,7 mil. ha; Nórsko 7,4 mil. ha a Poľsko 7,2 mil. ha.

Juraj Piar,
konateľ OPL Poniky

Svadobné obradové koláče

Vo Vagačovom dome v Detve sa v januári stretli účastníci projektu *Svadobné obradové koláče*, ktorého autormi boli pracovníci tamojšieho Centra tradičnej kultúry. Vo vybraných lokalitách Banskobystrického kraja realizovali výskum zameraný na dokumentáciu svadobných obradových koláčov. Navštívili Podhorie, Litavu, Príbelce, Polomku, Čierny Balog, Málinec, Revúčku, Poniky a, samozrejme, Detvu.

Do projektu sa zapojilo dvadsať pekárok a pekárov. Z našej obce to bola pani Anna Mešková. Napiekla ponické obradové pečivo – medový koláč a tvarožníky. Podrobne opísala priebeh prípravy vrátane rôznych detailov súvisiacich s výzdobou, rozdávaním alebo krájaním koláčov.

▲ *Pekárka Anna Mešková.*

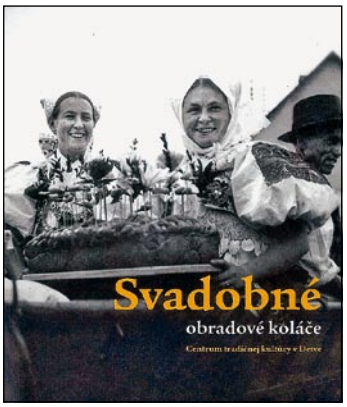

Výsledkom celoročnej práce detvianskych osvetárov je publikácia *Svadobné obradové koláče* a rovnomenná výstava, ktorú inštalovali vo Vagačovom dome v Detve.

Andrea Jágerová

O ponickú fujarku

Kultúrny dom v Ponickej Lehôtke zaplnili 20. marca talentované deti z okresu Banská Bystrica.

Po dvojročnej prestávke Stredoslovenské osvetové stredisko a obec Poniky zrealizovali postupovú súťaž a prehliadku hudobného folklóru detí *O ponickú fujarku*. V regionálnom kole sa predstavilo 37 sólistov, inštrumentalistov, ľudových hudieb a speváckych skupín. Úroveň súťažiacich bola veľmi vysoká a atmosféra v sále vynikajúca. Odborná porota mala čo robiť, aby vybrala tých najlepších. Podľa stanovených propozícií hlavnú cenu – PONICKÚ FUJARKU – získava kolektív, ktorý má po sčítaní bodov v jednotlivých kategóriách najvyšší počet. Ak získa súbor, resp. základná škola trikrát po sebe najvyšší počet bodov, Ponická fujarka je mu udelená natrvalo. V tomto roku získali rovnaký počet bodov dva kolektívy, preto organizátori udelili dve hlavné ceny: detskému folklórnemu súboru Hučava z Hrochote, ktorému bola fujarka odovzdaná nastálo a detskému folklórnemu súboru Dupkáčik z Banskej Bystrice. Laureáti – víťazi jednotlivých kategórií – postupujú na krajskú prehliadku, ktorá sa uskutoční 29. apríla 2022 v Kultúrnom dome v Kokave nad Rimavicou.

Podrobné výsledky vo všetkých kategóriách nájdete na stránkach obce www.poniky.sk a Stredoslovenského osvetového strediska www.sosbb.sk

Tatiana Salajová, riaditeľka SOS v BB

Malí tanečníci

Popoludní, keď všetky deti z materskej školy odídu domov, pár dievčeniec zostáva. Dvakrát do týždňa si oblečú farebné sukničky, posilnia sa niečím dobrým, čo im maminky do batohu nachystali a už skáču a tancujú.

Náš krúžok funguje pod záštitou ZUŠ Stožok. Je zameraný na hudobno-pohybový rozvoj detí, oboznámenie sa s hudbou, rytmom a kultivovaným tanečným prejavom. Dievčatá sa učia ľudové aj moderné tance, hrajú na nástrojoch Orffovho hudobného inštrumentára (*špeciálna sada rytmických perkusií pre deti, ktoré zostavil nemecký skladateľ Carl Orff ako novú koncepciu hudobného vzdelávania - pozn. red.)*

Pred Vianocami sme si vymysleli choreografiu na Ľadové kráľovstvo. Malé slečny sa premenili na Elsy a preniesli sa do nemilosrdnej zimy, ktorá mrazí a štípe. Mamičky im pripravili „elsovské“ šaty a keď bolo všetko nacvičené, mohli sme nahrávať. Nadišiel deň, na ktorý sa dievčatá veľmi tešili. Nevedeli sa dočkať poobedia. Poobliekali sme im krásne šaty a pustili hudbu, ktorá nás preniesla do krajiny snehu a ľadu. V nej malé Elsy tancom vyjadrili krutosť fujavice a mrazu. Myslíme si, že nám to celkom vyšlo a dúfame, že sa to páčilo aj ostatným.

No nezostali sme spať na vavrínoch, opäť nacvičujeme, tancujeme, hráme sa. Keď deti odídu domov a škôlka popoludní stíchne, osem dievčat zostáva...

Janka Kohútová

Fašiangový sprievod a detský karneval

Bujará zábava, dedinské tancovačky, spevy, bláznivé masky, vôňa smažených pampúchov a občas aj náznaky voľnejších mravov. Tradície, ktoré dodržiavala vari každá obec a, samozrejme, aj tá naša. Fašiangové obdobie trvá od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Najznámejšie a najveselšie sú posledné tri dni spojené s radovánkami, hodovaním a sprievodom masiek.

Aj u nás v Ponikách počas tretej februárovej nedele vyšli do ulíc – a zavítali aj do niektorých domov – fašiangujúci.

K členom folklórnej skupiny Poničan sa pridali aj tí najmenší a spoločne v dobrej nálade kráčali v sprievode po Malej Stráni k obecnému úradu, kde ich už vítala pani starostka s typicky fašiangovou ponukou - pampúchmi a tvarožníkmi. Tu zábava pokračovala. Deti predstavili svoje masky v spoločnom tanci na hudbu rôznych žánrov.

Ďakujeme organizátorom, účinkujúcim a všetkým, ktorí sa postarali o to, aby sme si tradičný fašiangový čas mohli užiť aj v covidovom nečase.

Katarína Piarová

Konečne spolu, na javisku, pred divákmi

Aj tento školský rok sme začali s chuťou a dobre naladení, no posledné mesiace minulého roka boli poznačené obmedzeniami. Napriek tomu, že verejné koncerty, vystúpenia a podujatia s diváckou účasťou sa nemohli konať, z domácich videí sme vytvorili štyri koncerty. Tých videí bolo takmer osemdesiat. Je to úctyhodný počet, z ktorého sme boli všetci milo prekvapení a ktorý svedčí o tom, že pracovať s deťmi sa dá aj v menej priaznivých časoch. Výtvarný odbor pracoval tak isto v online priestore, čoho výsledkom sú aj práce našich žiakov na priložených obrázkoch.

▲ *Romana Vyšná, 6. roč.*

Ani v tomto čase sme však nezaháľali. V rámci projektov sme získali nemalé finančné prostriedky. Budú užitočné hlavne na zlepšenie pedagogického procesu, uľahčenie prezentácie na verejnosti, a takisto budú nápomocné aj našim učiteľom a žiakom pri iných mimoškolských akciách. Zakúpili sme kompletnú zvukovú aparatúru, ktorá bude slúžiť na verejných vystúpeniach. Taktiež sa nám podarilo do výtvarného odboru obstarať grafický lis a potreby na vyšívanie krivou ihlou, ktoré ešte v tomto školskom roku použijeme vo vyučovaní. Doplnili sme aj bežné pomôcky do inventáru (klavírna stolička, stojany na noty, metronóm...). Asi najväčším pomocníkom bude nové digitálne piano.

Začiatkom februára sme sa prehupli do druhého polroku a začali sme plánovať podujatia, ktoré už dva roky kvôli pandémii absentovali. Súťažnú prehliadku hudobného folklóru *O ponickú fujarku* už máme za sebou. Tak ako po minulé roky, aj teraz sa naši žiaci predstavia v hojnom počte. Pripravujeme interné a verejné koncerty. Veľmi nás teší, že po piatich rokoch sa opäť postavia na jedno pódium naši učitelia a žiaci. Prvého apríla v Divadle Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene bude krst cédéčka Temperament Cimbal Orchestra. Ako dobre viete, členmi tejto kapely sú aj učitelia ZUŠ Stožok pôsobiaci v Ponikách. Bude im cťou, že sa na podujatí predstavia spolu so svojimi žiakmi.

▲ *Lucia Mesíková, 1. roč.*

Veríme, že sa uskutoční aj tradičný festival *Zdola ponickýho mlyna*, na ktorom naši žiaci pravidelne účinkujú, no a v lete by sme chceli ísť na dlho očakávaný zájazd do Chorvátska.

Dúfame, že sa s našimi priaznivcami čoskoro stretneme na podujatiach a že naši činorodí žiaci opäť urobia radosť nám všetkým.

Michal Budinský, ZUŠ Stožok

▲ *Alena Urbanová, 4. roč.*

Láska všade

Desiateho februára sa v ponickej základnej škole začalo „láskavé obdobie“, čo znamená, že pribudli schránky na valentínsku poštu, pre istotu dve.

Valentína bolo síce 14. februára, no v našej škole sa rozptýlil do niekoľkých dní. S prípravou sme začali skôr, aby mali všetci – žiaci aj učitelia – dostatok času na uvažovanie o tom, komu venujú svoj odkaz s „láskavým obsahom“. Zrazu sa všade začali objavovať srdiečka, žiaci sa pohrúžili do tvorby valentínskej pošty, bolo počuť debaty o tom, kto už komu koľko lístkov poslal, no i otázku, stíham ešte? Stačili však dva školské dni a schránky boli plné. Ich obsah sme vyprázdnili a pokračovali v zbieraní. Čas na rozdávanie nadišiel v piatok 18. februára. Úlohu anjelikov lásky prijali piataci Thomas Magna a Andrej Zachar. Obaja sa s nadšením zhostili svojej úlohy a v sprievode romantickej hudby rozdali všetky valentínky. Výsledkom akcie bol plný kôš „láskavých“ odkazov, usmiate tváre, dobrá nálada a uistenie, že v škole sú ľudia, ktorí ma majú radi. A to aj v prípade, ak niekto valentínku náhodou nedostal, pretože anjelici rozdávali radosť a úsmevy úplne každému.

Lucia Panáčková

Pôvabné príbehy na skle maľované

Staré námety v novom šate

Dušan Benický. Všestranne nadaný neprofesionálny umelec. Jeho pôsobivé dielka sú porovnateľné s tvorbou významných európskych majstrov v oblasti naivného umenia. Už päť desaťročí maľuje obrazy na sklo, vyrezáva pekné úžitkové predmety aj zaujímavé sochy, reliéfy s rôznymi námetmi. Jeho diela vlastní niekoľko slovenských galérií.

Zobrazuje témy typické pre maľbu na skle – Jánošíkovské a náboženské motívy – postavy a príbehy z Nového zákona, ale tiež každodenné výjavy zo života na dedine. Oko aj dušu mnohých potešia poetické obrázky pastiera s ovečkami, ktoré sú mu možno najbližšie. Zásluhou blízkeho vzťahu k prírode sa Dušan Benický dostal k umeleckej tvorbe, ktorá je témou nášho rozhovoru.

▲ *Dušan Benický v darovanej baretke od majstra Milana Rúfusa.*

Kam siahajú korene vášho výtvarného prejavu?

Pamätám sa na skriňu z orechového dreva, na ktorú som sa z postieľky pozeral, bál som sa jej, v dreve som videl všelijaké výjavy. Mátali ma tak ako gobelín na stene, bol to taký gýčik zobrazujúci krajinu so srnkami, na ktorú som sa díval, kým som nezavrel oči. Tento rituál zaspávania ma sprevádzal mnoho rokov, bol to silný farebný vnem, ktorý pretrváva podnes.

Zjednodušené povedané, za všetko môže príroda – mocná čarodejnica – so všetkým čo k nej patrí. Veľmi rýchlo ste sa zorientovali, napríklad aj výberom školy, ktorú dnes mladí oblúkom obchádzajú. Prečo ste sa tak rozhodli?

Páčil sa mi slobodný život sedliaka a toho som sa pridržal. Ovčiarom som sa stal z túžby po slobode a sebestačnosti.

Pracoval som na družstevnom salaši, keď mi raz vedenie družstva ponúklo možnosť doplniť si vzdelanie v oblasti spracovania mlieka a ovčiarstva na Odbornej škole poľnohospodárskej v Záblatí pri Trenčíne. Súhlasil som, pretože štúdium prebiehalo v zimných mesiacoch. V lete som pracoval na salaši a v zime som študoval. Toto štúdium trvalo dve zimné obdobia. Prvý ročník sa začal v roku 1979. Boli tam výborní profesori Pivko, Novák... Nechceli mi veriť, že nemám maturitu, nielen preto, že som predmety hravo zvládal, ale aj preto, že som bol medzi spolužiakmi najstarší, mal som už skoro tridsať.

Keďže korene vášho umeleckého zamerania siahajú do ranej mladosti, môžete povedať, že sa vám splnil detský sen. To sa neprihodí každému. Ste šťastný človek?

S troškou zveličenia hovorím, čo sa vám v mladosti nesníva, to v živote nedosiahnete. Snívalo sa mi, že budem maliarom a stal som sa ním (smiech). Áno, som šťastný, lebo máme šikovných potomkov - tri deti a deväť vnúčat. Štyria najstarší vnuci študujú na vysokých školách, dvaja informatiku, jeden medicínu a štvrtý biológiu v Londýne. Nadané sú aj synove deti, baví ich šach, automobily aj počítače. Niečo zo mňa sa prenieslo na najstaršiu vnučku, ktorá sa okrem štúdia na strednej škole venuje farmárčeniu, chová kravu, dvoch býkov, má dva kone a tiež ovce, zajace a hydinu. Popritom si privyrába v blízkom motoreste, aby mala na seno, kováča a veterinára. Nebol by som rád, aby to vyznelo ako klišé, ale všetko naše šťastie a bohatstvo spočíva v našich deťoch. Ako vraví moja žena, veľakrát im ďakujeme, že si nás vybrali za rodičov. A pre mňa osobne sú to pevné piliere v mojom turbulentnom živote. S deťmi a vnúčatami máme výborný vzťah. Čo viac si ako rodičia môžeme priať.

Ako samouk ste sa vydali na dobrodružnú cestu hľadania, aby bol výsledný tvar podľa vašich predstáv. Sklo vraj dokáže prekvapiť. Čo je pri jeho maľovaní najhoršie?

Obrázky na skle sú vždy spojené s nejakou funkciou a to človeka zväzuje. Mám taký zvyk, že sa s obrazmi vadím, ešte som nenamaľovať obrázok, s ktorým by som sa nevyhádal, pri ktorom by som sa nezapovedal, že končím. To, čo na sklo maľujem, vidím inak, než sa to môže javiť niekomu inému. Vadím sa stále, až som z toho taký unavený, že musím prestať a posunúť obrázok tomu, komu sa páči.

Plátno asi nemá tú správnu iskru, keďže vás nelákalo?

Pri skle mám pocit pevnosti. Keď sa pozriem na bielu plochu plátna, pohladkám ho a ono sa mi pod rukami rozhojdá. Odvaha je okamžite preč, lebo mám rád pevnú plochu. Bojím sa ho ako kôň močiara a maľovať naň bez odvahy by hraničilo s drzosťou.

Výhodou plátna je, že ho môžete premaľúvať donekonečna. Dá sa to aj na skle, ale je to úmorné.

Napriek všetkému si vás sklo získalo. Môže za to jeho schopnosť ▶

▲ *Večerný pôdoj, 2000.*

▲ *Adam a Eva, 1974.*

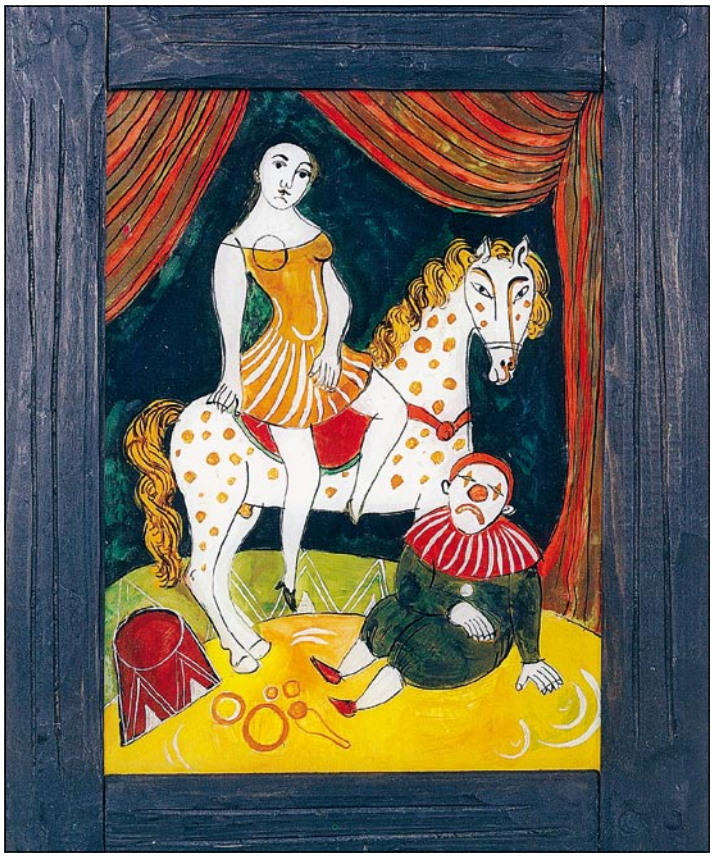

▲ *Klaunova milá, 1977.*

dávať farbám jas, žiarivosť alebo niečo iné?

Zarámovaný obrázok – rámy si mimochodom vyrábam sám – je konečný tvar, ktorý žije svojím vlastným životom. Svetelné lúče ho počas dňa olizujú, nenápadne zaiskria a potom sa stratia. Je to večná hra svetla. Preto som si sklo obľúbil.

Priťahuje vás minulosť, história, dávne časy plné odkazov, posolstiev... kto ich vie prečítať, nájde odpovede. Aj vaša tvorba sprítomňuje minulosť. Viete sa nadchnúť aj pre nové, moderné veci?

Mám rád monotónnosť života, ale otvorený som aj každému novému prejavu.

▲ *Adam a Eva, 1974.*

Žijete vo svete, ktorý ste si dobrovoľne vybrali, vo svete ticha, vnútornej pohody, obklopený prírodou. Niekomu pokojný, harmonický život na vidieku, práca na salaši môže pripadať ako idylka, ale realita býva zväčša iná. Ako si spomínate na svoje pastierske roky?

Bol som v kontakte so zvieratami, ktorým rozumiem, človek sa ovciam ľahko upíše, veď som ich dennodenne dojil. To, čo niekto nazýva zápachom, mne voňalo. Salaš sa tak dokáže zažrať pod kožu, že čo by bol človek do neviem akých parádnych šiat odetý, vždy bude z neho valaština vykúkať.

Zdá sa mi, že práve valach vytvoril predobraz Božieho kráľovstva. Prví, ktorí sa dozvedajú o Božom narodení, sú predsa pastieri. S baránkom a ovečkou zosobňujú pokoj a spravodlivosť.

Vzácnosť valaskej kultúry to nie sú len zvonce, črpáky či iný salašnícky riad, ale najmä to, ako sú zvonce v stáde rozvešané, aby vytvárali ten správny zvuk. Ovca má výborný sluch a naše spevácke pokusy ľahko odhalí. Môj učiteľ, ponický bača Ján Melko, vravieval, že tóny treba vo vánku zapletať. Ak nemáš vánok alebo nevieš zapletať, tak radšej nehraj.

To všetko, žiaľ, patrí dávnej minulosti. Boli to pekné roky, ale akoby to už ani pravda nebola. Zostali mi spomienky, a to, čo som prežil, ukladám farbami na sklo.

Okrem vizuálneho zážitku ste pri pasení mali veľa času na premýšľanie, pozorovanie stáda. Nad čím ste dumali?

Stádo má svojich predníkov i zadníkov, pažravých i skromných, bystrých i hlúpych, agresívnych i trpiacich. Verili by ste, že si medzi sebou vytvárajú priateľstvá? Niektoré zvieratá v stáde sa vždy pasú vo dvojici a aj keď sa stádo premieša, znova nájdu cestu k sebe.

Krava sa nám môže javiť ako prešpekulovaná, baran tvrdohlavý, koza vtipná. Je to také podobné ľudskému spoločenstvu, až to človeka nabáda ku kacírskej myšlienke, že Pán Boh nemá až takú veľkú fantáziu, keď nás urobil takých podobných iným tvorom.

V monografii venovanej vašej umeleckej tvorbe ste sa vyjadrili, že už sa nehanbíte za to, že celý váš život vypĺňala práca s dobytkom a ovcami. Čo spôsobilo, že ste v určitom čase začali vidieť veci inak?

Jeden priateľ mi raz povedal, že moje obrázky sa mu páčia, lebo „tie farby sa dajú zjesť, sú jedlé ako oštiepok, rám je pevný ako drevo na košiari a chráni obsah, ktorému musíme veriť“. Odvtedy sa nehanbím.

Ako vnímate spoluprácu s Ústredím ľudovej umeleckej výroby v Bratislave, ktoré ocenilo vaše profesionálne zručnosti, fantáziu aj farebné stvárnenie sveta?

Moja práca sa už dávno zúžila na sporadické posielanie obrazov do ÚĽUV-u, ale zostala mi milá spomienka na dobrých ľudí, ktorí mali pre moju prácu pochopenie a boli ústretoví, najmä Janka Menkynová, Zora Valentová a Katka Chruščová. Moje dielka sa im páčili.

Ako majstrovi ľudovej umeleckej výroby sa mi naskytla vzácna príležitosť stretnúť sa s britskou kráľovnou Alžbetou a prehodiť s ňou pár slov, keď v roku 2009 navštívila Slovensko. Daroval som jej dreveného koníka, ktorého som v čase mladosti z lásky vyrezal pre svoju manželku. Doteraz mi to neodpustila.

Ako sa vám pracovalo na výzdobe sakrálnych interiérov v Ponickej Hute a Dúbravici?

Bola to pre mňa veľká výzva. Pristupoval som k nej s veľkou pokorou. Pomohla mi podpora spoločenstva veriacich, ktorých som, aspoň dúfam, nesklamal.

O čom premýšľate v súvislosti s tvorbou, čo by ste rád uskutočnili?

Teraz maľujem voskom na sklo, vosk je prakticky nesmrteľný, vydrží tisíce rokov, používam starú

▲ *Učenosť prichádza na oslích nohách, 2005.*

techniku pôvodom z Egypta, volá sa enkaustika. Je to maľba horúcim voskom. Nástrojom na maľovanie je špeciálne vyhrievané pero. Táto metóda je známa už z čias 100 až 300 rokov pred Kristom pod názvom fajjúmske portréty z Egypta.

Na živote je krásne aj to, že si dávame ciele a snažíme sa ich naplniť. Vám sa podarilo dosiahnuť, po čom ste túžili. Robíte to, čo vás baví a tešíte sa z toho. Ako vám plynú dni, stále sú naplnené maľovaním a vyrezávaním?

Vzhľadom na môj vek sa moja budúcnosť zmenšuje, niekedy som viac, inokedy menej optimistický. Starnem podľa prírody, tak, ako to prikazuje kolobeh života. Ale to mi nebráni tešiť sa z drobných radostí. Je trochu zvláštne, že na jednej strane si verím, a zároveň svoje kroky spochybňujem. Ale mám radosť, keď sa moje obrázky niekomu páčia, a tak štetce hádam ešte nezahodím.

Rozhovor pripravila
Veronika Ďurovčíková

▲ *Povoz s vlačuhami, 1973.*

Po stopách medoústeho básnika

Poniky sa právom môžu pochváliť svojím rodákom, básnikom Štefanom Žárym i jeho štúrovským predchodcom Samom Chalupkom, ktorý rozšíril meno dediny doslova po celom Slovensku baladou Turčín Poničan. Diela oboch poetov patria do zlatého fondu slovenskej literatúry. V ňom nemôžu chýbať ani verše Andreja Sládkoviča, ktorého už jeho súčasník Ján Kalinčiak nazval „medoústym“. Dôvod na to mal viac ako adekvátny - Marínu, údajne najdlhšiu ľúbostnú báseň, akú kedy kto dal na papier. Básnikove pero viedli spomienky, ktoré sa nezabudnuteľne vryli priamo do jeho srdca.

Potulky po strednom Slovensku

▲ *Rodný dom Andreja Sládkoviča v Krupine.*

Bol alebo nebol Sládkovič v Ponikách? To sa zrejme nedozvieme, ale vylúčené nie je, že sa tu mohol zastaviť, keďže ako evanjelický farár pôsobil v neďalekej Hrochoti.

Sládkoviča nespomíname náhodou. Tohto roku, **20. apríla, si pripomíname 150. výročie jeho úmrtia**. Azda pandémia dovolí, aby spomienka bola spojená s podujatiami určenými pre širokú verejnosť, čo pred dvoma rokmi, keď sme sa chystali osláviť 200. výročie básnikovho narodenia, kvôli protipandemickým opatreniam nebolo možné.

Skúsme sa pri tejto príležitosti vybrať po Sládkovičových stopách a spoznať miesta, ktoré ovplyvnili nielen jeho život, ale i básnické dielo.

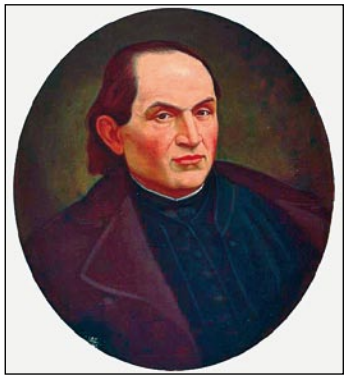

▲ *Sládkovič na obraze maliara Jozefa Božetecha Klemensa.*

V rodnej Krupine

Andrej Braxatoris, ako znie občianske meno básnika Sládkoviča, sa narodil 30. marca 1820 v Krupine v mnohopočetnej rodine učiteľa (celkom v nej prišlo na svet 17 detí, Andrej bol ôsmym). Jeho rodný dom stále stojí a označuje ho pamätná tabuľa. Neďaleko, v príjemnom parku, je básnikova socha. Základné vzdelanie mu dal otec, maďarčinu sa naučil u kalvínskeho farára Ľudovíta Keményiho v dedine Perötvény.

Bohatstvo informácií o živote a diele dostaneme v krupinskom múzeu, ktoré nesie meno Andreja Sládkoviča. Pri jeho návšteve môžeme nahliadnuť aj do katakomb pod mestom, ktoré patrí medzi naše najstaršie. Mestské práva totiž dostala Krupina už pred ničivým tatárskym vpádom, pravdepodobne v roku 1238, a stali sa vzorom pre privilégiá iných uhorských miest.

Na centrálnom Svätotrojičnom námestí, oproti radničnej, neorenesančnej budove z roku 1901, stojí súsošie sv. Trojice, ktoré v roku 1752 vysekal sochár Dionýz Ignác Stanetti. Po prehliadke historickej časti mesta s dominantnými kostolmi - evanjelickým z rokov 1784 - 1786 a katolíckym zo začiatku 13. stor. - si môžeme urobiť nenáročnú vychádzku na Vartovku. Vedú k nej z Malého rínku modré turistické značky i značky náučného chodníka a celý výlet nezaberie viac ako dve hodiny. 13-metrovú vežu postavili v roku 1564, teda v čase, keď až na juh Slovenska siahala ríša tureckého sultána a osmanské hordy lúpili i v našich krajoch. Ak strážcovia spozorovali nepriateľa, posielali „indiánske“ signály - ohňom a dymom - cez sieť ďalších vartoviek - na Bzovík, Sitno, Tri kamene nad Dobrou Nivou, zvolenský Pustý hrad a na Vartovku nad Banskou Bystricou. Z renovovanej krupinskej Vartovky je pekný výhľad na mesto a jeho okolie s dominantným Sitnom. Pod vežou sú lavice, stoly a upravené ohniská, takže sa tu dá posedieť i opiecť si slaninku či klobásku.

Stretnutie s Marínou

Najznámejším je Sládkovičov pobyt v Banskej Štiavnici, kde študoval na lýceu. Jeho budovu, označenú pamätnou tabuľou, nájdeme na hornom konci centrálneho Nám. sv. Trojice. Keďže Sládkovič pochádzal z chudobnejšej a mnohopočetnej rodiny, bol nútený si na vzdelanie zarábať. Krátko pobudol ako učiteľ v Ladzanoch, v dedine na južnom úpätí Štiavnických vrchov známej kvalitným ovocím, najmä jablkami. „A či mi je v Ladzanoch súdené umrieť?“ pýtal sa v liste bratovi Danielovi. Pomocnú ruku mu podal jeden z jeho najlepších priateľov, pukanský rodák Ľudovít Grossmann. Ten si vybavil niekoľko vychovávateľských miest v solventných štiavnických meštianskych rodinách, ktoré po skončení štúdií prenechal mladému Sládkovičovi. Najprv ho zaviedol do domu Pišlovcov na dolnom konci Trojičného námestia. Ako sa ukázalo, bol to osudný krok, osudná láska v podobe Maríny Pišlovej. Dnes je v dome unikátna Banka lásky aj s trezorom, v ktorom si páry uschovávajú to najcennejšie - lásku. Ako sme sa mohli presvedčiť, toto unikátne múzeum je veľmi vyhľadávané, takže je lepšie si návštevu dohodnúť vopred.

Samozrejme, Banská Štiavnica je na historické pamiatky neskutočne bohatá a na spoznanie mesta určite nestačí jeden deň. Nie sú to iba objekty a múzeá v centre, ale aj v jeho okolí - banský skanzen, Počúvadlianske, Richnavské a iné tajchy, príjemná je vychádzka ponad mesto po Ceste Andreja Kmeťa, ktorá pokračuje na vrchol povesťami opradeného Sitna.

Kde sa zrodila Marína a Detvan?

V štúdiách pokračoval na lýceu v Prešporku (Bratislave), odkiaľ si rád zašiel k Samuelovi Jurkovičovi do Sobotišťa, kde sa úspešne prezentoval ako herec v ochotníckom divadle. Vyše roka bol vychovávateľom v Banskej Hodruši, aby si zarobil na štúdiá na univerzite v nemeckom Halle. Tam k nemu doputoval list, v ktorom mu Marína oznamovala, že ju rodičia nútia vydať sa za štiavnického pernikára. Chlapsky jej odpísal, že si uvedomuje, že nevie, kedy si on bude môcť založiť rodinu, a že jej nebude stáť v ceste, ak si myslí, že bude môcť byť šťastnou po boku iného.

Po návrate z Halle prijal miesto vychovávateľa v rodine Bezeghovcov v Rybároch, ktoré sú dnes súčasťou Sliača. Upozorňujú nás na to až tri pamätné tabule: na kaštieli v Hájnikoch, na kúrii v Rybároch a tretia s bustou na priečelí základnej školy, v ktorej zriadili pamätnú izbu. Spomienky na milovanú Marínu splietal do veršov a krátko na to tu napísal i druhú svoju najznámejšiu báseň Detvan. Tvoril po večeroch vo svojej izbietke aj počas prechádzok po brehoch Hrona. Popri ňom zašiel i do neďalekej dediny Hronsek, ktorá je známa dvoma kaštieľmi a najmä dreveným artikulárnym kostolom, zapísaným v zozname najvýznamnejších pamiatok ľudstva UNESCO. V ňom 15. septembra 1847 Andrej Braxatoris povedal áno nie Maríne, ale Hronsečanke Antónii Júlii Sekovičovej. To už bol farárom v Hrochoti.

V tieni šibenice

V tejto rázovitej podpolianskej dedine ho zastihlo aj revolučné vrenie ▶

▲ *Opekačka pod krupinskou Vartovkou.*

v meruôsmom roku. Po príchode maďarských gárd v júni 1849 mu ako vernému Slovákovi hrozila smrť obesením. Spolu s učiteľom Šolcom ho odviedli do Hrochotského mlyna. Vďaka blízkym sa oboch podarilo z väzenia vyslobodiť.

Pôsobenie Andreja Sládkoviča v Hrochoti v rokoch 1847 - 1856 pripomína pamätná tabuľa na budove fary i lipa, ktorú pred kostolom zasadil. Druhým - a ako sa ukázalo posledným - farárskym pôsobiskom sa stala Radvaň, kde nám to pripomína socha sediaceho básnika. V jeho fare sa radi zastavili priatelia, aby sa zabavili i podebatovali o slovenskom dianí, literatúre, o živote.

Žiaľ, životná púť Andreja Sládkoviča sa zavŕšila priskoro. Zomrel 20. apríla 1872 vo veku 52 rokov. Medzi smútiacimi nechýbal básnik Ján Botto, v tom čase zememerač v Banskej Bystrici. „Sládkoviču! Tys´ dal nám hľa to! My Tebe čo na to? Studenú tvrdú hrudu. No prídu časy a slávu Tvoju spomínať veky budú!“ zaveršoval Botto ukazujúc na básnické spisy v rukách a na prvé výročie úmrtia vysadil na Sládkovičovom hrobe lipu.

Turistika nie je iba o pohybe, ale i o poznávaní. Tohto roku sa nám núka nenáročné putovanie po stopách básnika, prečo to nevyužiť.

Jozef Sliacky

Naprostred tých Poník...

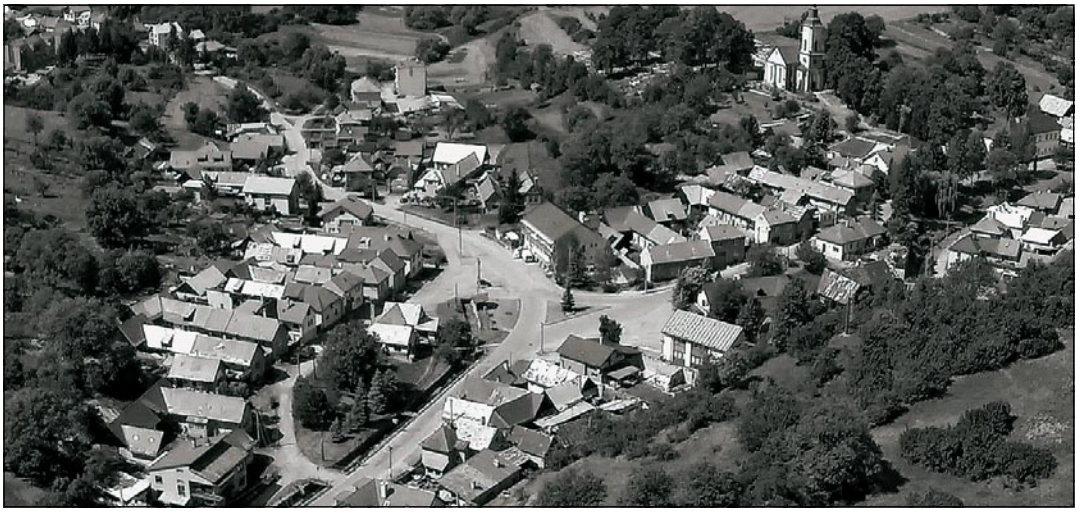

▲ *Pohľad na ponické námestie.*

Mnohé svetové metropoly, slovenské mestá nevynímajúc, sa pýšia nádhernými historickými námestiami s nádhernými domami i fontánami. Práve preto sú plné turistov, hlavne Japoncov s ich neodmysliteľnými fotoaparátmi. Nevnímajú, čo sa okolo nich deje, s prstom na spúšti sústredene obdivujú objekty svojho záujmu, len aby im niečo neuniklo. Od útleho detstva som aj ja s hrdosťou vnímal naše ponické námestie naprostred dediny. Z každej strany naň ústia cesty, po našom hradské, vedúce z Huty, Lehôtky, mesta a okolitých ulíc. Ak si niekto myslí, že to kedysi bolo tiché a nevýrazné dedinské námestie, mýli sa. Je pravdou, že sme tu nezažili trhy a jarmoky, no jeho kolorit bol ovenčený všelijakými udalosťami, podujatiami a hlavne ľuďmi, žijúcimi v jeho blízkosti, ľuďmi kráčajúcimi za povinnosťami alebo na návštevu k rodine, kamarátom. A hoci tu nikdy nepobehávali japonskí turisti, černocha som na námestí zažil. Ako chlapec som cestou do obchodu videl mladého černocha s farebnými palicami. Bol to zrejme brigádnik zo skupiny zememeračov. Samozrejme, nemohol uniknúť zvedavému oku tetky Sangajky. Len čo ho zbadala, spustila na neho krik, aby odišiel domov, nech čertisko čierne nestraší na Ponikách. Kričala, ziapala, rukami rozhadzovala a stále pridávala hanlivé slová. Veselý mladý černoch sa smial, kýval jej od šťastia, tešil sa, že ho srdečne vítala a potom išiel svojou cestou. Naozaj, príhod a zážitkov z námestia a jeho okolia mám dosť. Dokonale som ho spoznal hádam v jedenástich rokoch. Od starej mamky som dostal začiatkom mája bojovú úlohu, chodiť každý deň na námestie pre našu kozu. Ráno ju odviedli pastieri spolu s desiatkami ďalších mékajúcich stvorení na Drienok a pred Bane na celodennú pašu. Poobede ju bolo treba doviesť z Ulice domov. Okolo štvrtej som vyfasoval hrubý krajec chleba a potom som už podskakoval k námestiu. Chodil som tadiaľto veľakrát, no život a dianie na námestí som v tom čase prežíval úplne ináč. Sadol som si na zábradlie lemujúce potok a obzeral sa navôkol. V pokoji som prežíval čakanie, a ako inak, nič mi nemohlo uniknúť. Katolícky kostol na Stráni, evanjelický kostol za obchodným domom, gazdovské usadlosti, niekdajšia krčma u Kubov, drevený stojan s oznamami za sklom, bývalá váha pre dobytok a seno, domy tetky Putárky a nášho organistu (kantora a starejšieho). V blízkosti ponického námestia bývali aj šikovní remeselníci, dedinský kováč, výrobca kožúškov či výrobca šindľov a viaceré vyšívačky obrusov. Pokukoval som po ich domoch aj veselých ľuďoch, ktorí išli do obchodu, za povinnosťami, z práce, na poštu... A smerom do Ulice, tesne pri ceste, bola drevenica uja Pekárika, ktorý mal kone. Tiež to bol rázovitý človek, ktorý patril ku koloritu prostredia. Za mojím chrbtom smerom na Vŕšok bývali ďalší gazdovia, šikovné vyšívačky a gazdinky, ale aj predseda MNV. Na lavičke vedľa domu ponického kantora cez deň sedeli ženičky, susedy, ktoré mali za sebou domáce práce, preto rozoberali najnovšie dedinské správy. A vedel som, že v noci na lavičke sedia naši vartáši. V tom čase mali Poniky každú noc postarané o stráženie dediny. Vždy dvaja susedovci s kopijou v ruke boli na varte, prechádzali v nočných hodinách celou dedinou a dávali pozor, či niekde nehorí, či nechodia zlodeji. Dlhá kopia mala drevenú rúčku zakončenú ostrým špicom a hákom, ktorým by vedeli strhnúť horiace drevá, strechu... Po obchôdzke dedinou si práve na tejto lavičke oddýchli, veď bola v strede dediny. Sedel som na zábradlí, pozeral po ľuďoch idúcich z družstva. Na bicykloch prebehla partia murárov, ale aj miestni žandári na modrej motorke. Vtedy vo mne skrsla myšlienka presvedčiť sa, či ten krajec chlebíka pre našu kozu nestvrdol, či jej bude chutiť. Vylúpol som veľkú časť bielej striedky a schuti ju zjedol ako najväčšiu pochúťku.

Družstevná technika a traktory krúžili hore-dole, mal som čo obzerať. Ľuďmi a technikou naše námestie vždy žilo. A nikdy nemohol chýbať ani rozradostený, čierny ako uhoľ, Jožko Cucula z Lešti. S prútenými metlami pod pazuchou vykrikoval jediné, čo vedel dokonale povedať: „Metló, kúpte si metló...“ Samozrejme, v tom čase pribúdali aj autobusy z mesta. Na námestí bolo viacej zastávok. Privážali sem študentov, aj ľudí z rôznych bystrických závodov. Páčili sa mi hlavne chlapi z Huty. Z autobusu, ktorý smeroval na Lehôtku, vybehli na zastávke najmenej piati, šiesti. Utekali ozlomkrky, oveľa rýchlejšie ako naši dedinskí futbalisti. S vervou leteli na poschodie nákupného strediska, kde bola úplne nová krčma s nápisom Pohostinstvo.

Až neskôr som zistil, že chlapi nie sú športovci, ale vysmädnutí muži, ktorí si pred druhou domácou smenou dali nejaké to pivo, ba aj ostrej pálenky, aby načerpali sily a chuť lopotiť aj doma. Nestačil som sa ani poriadne poobzerať a od Lehôtky sa už blížil autobus, na zastávke rýchli hutníci svorne nastúpili. Ten kúsok chlebíka, čo som predtým zjedol, mi narobil chúťky, dal som si z neho ešte poriadny kus. Hádam sa na mňa koza nenahnevá. Aj tak som sa potešil, keď od Ulice vyšli mékajúce kozy, zastali naprostred dediny, aby si niektoré mohli tunajšie gazdinky odviesť domov.

Pristavil sa mladý pastier, volali ho Rudko z čokolády. Bol taký tmavý ako jeho otec a mama. Všetci ako horká čokoláda. Rudko, ktorému som závidel široký a vybíjaný opasok, aký mávali kovboji vo filmoch o indiánoch, nosil za chrbtom prevesenú gitaru. Nikdy som ho nepočul hrať, ale keďže s rodičmi prišiel pred časom z Čiech, chválil sa, že sa spoznal so všetkými slávnymi českými speváckmi. Niektorých aj vymenoval... Rudko z čokolády to myslel vážne a ja som mu veril. Na gitare som ho nikdy nepočul hrať ani spievať Gottove či iné české evergreeny. Bol však umelec, mal gitaru a aj kozy vedel pásť.

Z veľkého vrecka teplákov som vytiahol zvyšok kôrky s kúskom striedky a zamieril som ku koze. Tvárila sa, že ma nepozná. Dal som jej chlebík k mékajúcej papuli, vtedy sa za ním načiahla, tak som podľa pokynov starej mamy začal pred ňou utekať. Zrejme poznala chuť chlebíka, lebo bežala za mnou.

Tak som opustil naše nádherné námestie a tešil sa, že zajtra sem opäť prídem a budem sa obzerať po domoch, ľuďoch, uvidím ďalšie zaujímavosti, budem mať ďalšie zážitky. A hlavne ma lákal ruch dediny. Preto si myslím, že Japonci môžu ľutovať, že to všetko na našom ponickom námestí nevideli a nefotografovali.

Milan Kosec
Foto autor

Reštaurovanie fresiek v Dúbravici

Práce na obnove nástenných malieb v Kostole sv. Žofie v Dúbravici sa začali v júni 2020 a skončili v marci 2021 pod vedením reštaurátorov Jána Sikoriaka a Rudolfa Boroša.

Boli zreštaurované takmer všetky steny kostola a celá sakristia. Preinvestovali sme 63-tisíc eur.

Odkryté maľby pochádzajú pravdepodobne z prelomu 15. a 16. storočia. Sú originálne a podľa vyjadrenia pamiatkarov z KPU je strop v sakristii jedinečný v rámci Slovenska. Maľby nepokrývajú celé steny ako napríklad v ponickom kostole, ale sú fragmentárne rozložené. Žiaľ, zachovala sa len prvá vrstva. Odkryli sme päť scén z pašiového cyklu - zajatie Ježiša, Šimon pomáha Ježišovi niesť kríž, Ježiš vyzlečený zo šiat, ukrižovanie, vkladanie do hrobu. Ďalej sú to symboly evanjelistov, Zvestovanie Pána, Spasiteľa Pantokrátora, tri medailóny so svätými, ornamenty a heraldické znaky. V sakristii sme odhalili veľkú maľbu Bohorodičky s Ježiškom na rukách a Jánom Krstiteľom v pozadí, stigmatizáciu sv. Františka, maľbu sv. Antona, dva medailóny so svätými, krásnu ornamentálnu výzdobu a strop vyzdobený iluzívnou nebeskou klenbou. Ide o autora, resp. dielňu, veľmi dobre oboznámenú s dobovým výtvarným umením, zdá sa, že ide skôr o prácu maliarov tabuľových obrazov než veľkých nástenných cyklov z predchádzajúcich storočí (Čerín, Poniky, Zolná a pod.). Technológia maľby spočívala v tom, že farby sa nanášali na vyzretú omietku s použitím spojiva kombinovaného s vápnom a kazeinovým derivátom (secco).

V ďalšej etape (podali sme žiadosť o grant) plánujeme zreštaurovať zostávajúce steny kostola, južnú a západnú, a tiež barokový oltár, ktorý je v havarijnom stave.

Rád by som sa poďakoval všetkým, ktorí nám hlasovaním pomohli získať peniaze na obnovu dúbravického kostola.

Br. Robert, kapucín

Srdečne blahoželáme

Na sklonku minulého roka sa krásneho životného jubilea dožili dvaja naši spoluobčania - 13. decembra sa do okruhu deväťdesiatnikov zaradil Juraj Mráz z Poník a šesť dní nato oslávila deväťdesiatku Anna Mešková z Ponickej Lehôtky. Ich životné jubileá sú o to vzácnejšie, že v obci prežili celý život. Majú okolo seba krásne rozvetvené rodiny a môžu byť hrdí, že na svojich pleciach nesú už deväť krížikov, pretože v týchto neľahkých časoch to nie je samozrejmosť. A napriek svojmu úctyhodnému veku sú pre svoje deti, vnúčatá a pravnúčatá veľkou oporou.

▲ *Jubilantka Anna Mešková.*

▲ *Gratulácia Jurajovi Mrázovi.*

Vzácne narodeniny oboch jubilantov sme si kvôli pretrvávajúcim pandemickým opatreniam pripomenuli len návštevou u nich doma a nie tak ako by sa patrilo - slávnostným prijatím na obecnom úrade. A tak ešte raz, v mene celého vedenia obce, prajeme pani Anne Meškovej a pánovi Jurajovi Mrázovi pevné zdravie, Božie požehnanie a veľa pokojných dní naplnených láskou najbližších, a najmä veľa radosti z vnúčat a pravnúčat. S úctou a obdivom sa pred nimi skláňame a ďakujeme za všetko, čo vykonali aj pre obec.

Jana Turčanová

Koľko nás je?

V uplynulom roku prebiehalo na Slovensku veľké sčítanie obyvateľstva, ktoré sa koná každých desať rokov. Žiaľ, výsledky ešte nemáme k dispozícii, ale prinášame údaje platné k 31. decembru 2021. K tomuto dátumu mali Poniky a ich časti Ponická Lehôtka a Ponická Huta 1 540 obyvateľov.

Na trvalý pobyt v našej obci sa prihlásilo 28 a odsťahovalo sa 11 ľudí. Navždy nás opustilo 18 spoluobčanov a pribudlo 19 novorodencov. V rámci pôsobnosti nášho matričného úradu bolo uzatvorených sedem manželstiev.

V uplynulom roku sme zaznamenali tiež zvýšený záujem o prechodný pobyt, prihlásilo sa 45 osôb. Teší nás, že v posledných rokoch počet obyvateľov v obci mierne vzrástol a veríme, že tento trend bude pokračovať. **-jt-**

Farebný týždeň vďaky

Svet vôkol nás je plný pestrých farieb. Toto nádherné kúzlo nám príroda neustále ukazuje a mnoho ráz popri tých krásach chodíme bez povšimnutia. A tak v čase, keď okolitá krajina možno ešte farbami nehýri, dalo by sa povedať, že je trochu fádna, pripomenuli sme si jej farebnosť týždňom vďaky.

V pondelok, keď bolo sv. Valentína, prišli sme do školy v červenom, lebo táto farba symbolizuje dobré ľudské srdce a s ním spojené láskavé skutky. Písali sme pre kamarátov valentínky a snažili sme sa vidieť na ostatných len to pekné.

V utorok sme sa obliekli do žltej farby. Symbolizuje slnko, teplo i svetlo, a tak sme tento deň venovali našej najbližšej a najjasnejšej hviezde na oblohe.

V stredu sme upriamili pozornosť na našu modrú planétu, na ktorej je síce vody neúrekom, pitnej však málo, preto by sme ňou mali šetriť a neznečisťovať ju.

Vo štvrtok nám hnedá farba pripomínala pôdu. Deti si uvedomili, že bez nej by nebol na tanieri ani rezeň, ani hranolčeky...

Zelený piatok nás naučil, že z okolitej zelene máme kyslík a človek bez neho prežije len pár minút.

Počas celého týždňa sme pripravovali rôzne aktivity spojené s dennými témami. Navzájom sme sa obohatili a najmä pocítili vďačnosť, že zatiaľ nám naozaj nič nechýba – dýchame čerstvý vzduch, z kohútika tečie pitná voda, sme sýti, slniečko svieti a každého z nás niekto ľúbi.

Emília Kružliaková

Fašiangy v materskej škole

Karneval patrí medzi podujatia, na ktoré sa všetky deti veľmi tešia. Rok čo rok vymýšľajú so svojimi rodičmi nové masky a kostýmy. Tento rok sme naplánovali karneval na priam magický deň, na 22. 2. 2022. Na deti už ráno čakali pani učiteľky v maskách. Naši malí kamaráti sa postupne menili na včielky, lienky, princezné, dinosaurov, bojovníkov, robotov, hasičov, transformerov, ježibaby, zvieratká...

▲ *Veľká trieda – Motýliky.*

Bol to veselý deň plný zábavy, smiechu a súťaží – deti prekonávali rôzne prekážky a vyskúšali si tiež, ako sa kráča na chodúľoch. Bodku za karnevalom urobila diskotéka. Za krásne masky si deti vyslúžili sladkú odmenu.

Veľké poďakovanie patrí našim tetám kuchárkam, ktoré pre našich škôlkarov pripravili vynikajúce pampúchy. Veľmi si to vážime a ešte raz ďakujeme.

Denisa Daneková

▲ *Malá trieda – Lienky.*

▲ *Stredná trieda – Včielky.*

O kliešťoch aj o pôste

Jarné obdobie je znamením prebúdzajúceho sa života v prírode, pribúdania slnečného svetla a tepla. Mnohým z nás takýto čas prináša do života viac radosti, elánu a novej sily. Máme príležitosť na sezónnu zmenu šatníka, športové aktivity v prírode aj na práce v záhrade.

Lekár radí

V súvislosti s turistikou a prechádzkami je namieste rada či skôr varovanie: pozor na kliešte! S pribúdajúcou zeleňou na lúkach a stráňach začnú na nás striehnuť a útočiť. Drobní a nenápadní záškodníci... ich nebezpečenstvo však netreba podceňovať. Často si ich prinesieme domov v tých najskrytejších záhyboch tela a ich prítomnosť odhalíme až po niekoľkých hodinách, nezriedka aj s odstupom jedného či dvoch dní. Nikdy však netreba podliehať panike. Ak to dokážeme, príživníka treba odstrániť celého, aby z neho na mieste vpichu nič nezostalo, a ranu dezinfikovať. Ak sa to nepodarí, potom musí nastúpiť odborná pomoc v ambulancii všeobecného lekára, chirurgickej alebo pohotovostnej.

Po poštípaní kliešťom nemusia bezprostredne zostať žiadne následky, ale komplikácie sa môžu prejaviť s odstupom času. Všetko závisí od toho, či sa nám do tela po prisatí dostali choroboplodné zárodky alebo nie. Kliešte sú totiž prenášačmi niektorých infekčných ochorení. Veľmi nebezpečná je kliešťová encefalitída, našťastie nie je príliš častá. Viac sa stretávame s lymskou boreliózou, ktorú vieme liečiť a hoci jej priebeh zväčša nebýva závažný, aj tu hrozí riziko komplikácií, najmä postihnutie nervového a pohybového systému. Preto je dôležitá ochrana a prevencia pred ochoreniami, prenášanými kliešťom.

Najúčinnejšou ochranou pred nebezpečenstvom kliešťovej encefalitídy je očkovanie. Najlepšie je začínať s vakcináciou v zimných mesiacoch, v období inaktivity kliešťov. Dostatočná ochrana organizmu nastupuje až 14 dní po podaní druhej dávky očkovania, ktorá by mala byť aplikovaná 1 – 3 mesiace po prvej dávke. Z toho vyplýva, že ideálne obdobie na získanie ochrany v tejto sezóne sa už skončilo, ale očkovanie je možné celoročne. V základnej očkovacej schéme sú tri dávky vakcíny (tretia 5 – 12 mesiacov po druhej dávke). Odolnosť organizmu po očkovaní je dostatočná na 3 až 5 rokov a chráni aj pred alimentárnou cestou vstupu infekcie – po konzumácii mlieka (ovčie, kozie, kravské) nedostatočne tepelne spracovaného.

V prípade ochorení prenášaných kliešťami je najčastejšou cestou vstupu infekcie prisatie, preto sa treba chrániť správnym oblečením, vhodnou obuvou, pokrývkou hlavy, prípadne používaním repelentných prípravkov. Riziko neradno podceňovať, lepšie je ho predvídať a na prechádzkach byť obozretný. Po príchode domov je vhodné skontrolovať, či sme si nepriniesli aj nežiaduceho spoločníka.

Jar nie je len obdobím, keď častejšie chodíme do prírody, ale jej začiatok sa nesie v znamení príprav na veľkonočné sviatky, ktoré niektorí vnímajú ako sviatky jari. Sviatočnému hodovaniu od dávnych čias predchádzal čas pôstu. Nechcem nikoho mýliť náboženskými a historickými zvyklosťami, ale v tomto spojení vidím znova príležitosť pripomenúť, že pôst je pre telo veľmi užitočný, neposúvajme ho len do religiózneho priestoru, prijmime ho ako užitočný prostriedok na zlepšenie svojho zdravia. Striedmosť v jedle, odrieknutie sladkostí alebo alkoholu aspoň jeden mesiac v roku určite nikomu neublíži. Je všeobecne známe, že ľudia, ktorí neholdujú nezdravým a omamným požívatinám a pre ktorých je pravidelný pôst súčasťou životného štýlu, sú zdravší a dožívajú sa vyššieho veku. Mali by sme si uvedomiť, že naše telo je zložitým organizmom, ktorý pracuje nepretržite, mohli by sme mu teda dožičiť oddych redukciou konzumácie a ľahkými jedlami. Práve pôst je pre nás príležitosťou na osvieženie. Ak by sme dokázali počas predveľkonočného pôstu nevypiť ani glg alkoholu, nejesť zbytočné sladkosti a aspoň jeden deň v týždni výraznejšie obmedziť kalorický príjem, naša pečeň, pankreas, žalúdok, ale i srdce by si vydýchli a mohli by zregenerovať. Žiť striedmo a triezvo nie je o náboženstve, ani o životných trendoch, je to zdravá skúsenosť a životná múdrosť. Stále totiž platí, že nežijeme preto, aby sme jedli, ale jeme preto, aby sme žili.

MUDr. Mária Kuniaková,
všeobecná lekárka pre dospelých

ŠK OPL Poniky

Jarná časť futbalovej sezóny sa začala 19. marca dohrávaným zápasom družstva dospelých vo Valaskej s výsledkom 4:1 pre Valaskú. Družstvo dospelých odohrá jarnú časť súťaže pod vedením hrajúceho trénera Lukáša Paloviča v nezmenenom zložení ako v jesennej časti. V prípade možnosti doplníme káder o troch alebo štyroch hráčov na hosťovanie.

Po jesennej časti je družstvo dospelých na 5. mieste s bilanciou 8 víťazstiev, 4 prehry a jeden dohrávaný zápas. Pandemická situácia je zatiaľ priaznivá a jarná časť súťaže by mala byť odohraná bez obmedzení. Do jarnej časti ideme s cieľom nadviazať na úspešnú jesennú časť, udržať sa v horných priečkach tabuľky a prezentovať sa útočným futbalom k spokojnosti fanúšikov.

Program jarnej časti dospelých:

27.3.2022 **Poniky** - Lučatín
3.4.2022 Osrblie - **Poniky**
10.4.2022 **Poniky** - Beňuš
17.4.2022 **Poniky** - Priechod
23.4.2022 Braväcovo - **Poniky**
1.5.2022 **Poniky** - Valaská
8.5.2022 Strelníky - **Poniky**
15.5.2022 **Poniky** - Brusno
22.5.2022 Jasenie - **Poniky**
29.5.2022 **Poniky** - Č. Balog
5.6.2022 Nemecká - **Poniky**
12.6.2022 **Poniky** - Hronec
19.6.2022 Ľubietová – **Poniky**

V jarnej časti súťaže budú pokračovať aj mládežnícke súťaže. Starší žiaci začínajú svoju súťaž 14. apríla zápasom s družstvom Jakuba. V štvorčlennej tabuľke sú po jesennej časti na treťom mieste. Prípravka je po výbornom výkone po jesennej časti na druhom mieste za Slovenskou Ľupčou a jarnú časť odohrá tradične turnajovým spôsobom.

Roman Resl
Foto: internet

Lyžiarsky výcvik

Po dvoch rokoch, počas ktorých nebolo možné organizovať lyžiarske kurzy, sme v tomto školskom roku opäť vyrazili za snehom do strediska Malinô Brdo. Týždeň mimo domova – na Chate Skalka - bol pre žiakov výbornou skúškou samostatnosti. Naučili sa základy lyžovania, upevnili priateľstvá, získali nové skúsenosti a zažili pekné chvíle.

Na výcviku sa zúčastnilo 37 žiakov, z toho šestnásti stáli na lyžiach po prvýkrát. Začiatočníci zvládli jazdu na vleku, jazdu v pluhovom oblúku v obojstrannom prívrate. Všetkým sa podarilo zlyžovať do údolnej stanice Hrabovo. Mnohí žiaci sa viezli v lanovke prvý raz, čo mohlo mať pre nich nádych dobrodružstva.

V čase mimo svahu sme so žiakmi preberali techniku lyžovania, premietali sme im krátke videá s metodikou lyžovania. Žiaci absolvovali aj prednášku s členom horskej služby Veľká Fatra.

Lyžovanie je krásny šport, rozvíja pohybové schopnosti, pestuje vzťah k prírode, posilňuje imunitu a celkovú telesnú zdatnosť. S uspokojením konštatujem, že takmer všetci účastníci výcviku sa chcú opäť vrátiť na biele svahy a ďalej si zdokonaľovať techniku.

Mária Janovčíková

Zápis do materskej školy

Uskutoční sa elektronicky prvý májový týždeň. Žiadosť môžete poslať na e-mailovú adresu msponiky@gmail.com. Tlačivá budú zverejnené na webovom sídle obce www.poniky.sk v hornom hlavnom menu **ZŠ S MŠ ŠTEFANA ŽÁRYHO**, alebo si ich môžete osobne vyzdvihnúť v materskej škole. Ak nemáte možnosť poslať žiadosť elektronicky, môžete ju doniesť do materskej školy (1. poschodie, kancelária zástupkyne pre MŠ). O termíne vás budeme informovať.

Pripomíname, že pre deti, ktoré dovŕšia k 31. 8. 2022 (vrátane) päť rokov, je predprimárne vzdelávanie povinné.

Podrobnejšie informácie o podmienkach prijatia detí do materskej školy, rovnako aj termín a čas zápisu, nájdete na vyššie uvedenom webovom sídle obce.

Jaroslava Berčíková

Ponický spravodajca 1/2022 ■ január – marec
PONICKÝ SPRAVODAJCA ■ IČO 00 313 734 ISSN 1339-1178 Ev. číslo EV 870/08 ■ **Editorka:** Mgr. Veronika Ďurovčíková ■ **Redakčná rada:** Bc. Pavol Ondrejko, Anna Trnková, Mgr. Katarína Piarová, Mgr. Mária Janovčíková, Andrej Brzuľa, Mgr. art. Jana Urbanová Bošeľová ■ **Vydáva:** Obec Poniky, Malá Stráňa 32, 976 33 (4× ročne) ■ **Grafická úprava a tlač:** DALI-BB, s.r.o., Banská Bystrica ■ **Vydané:** 31. 3. 2022 ■ **Viac informácií nájdete aj na** www.poniky.sk